

Quản lý hoạt động trải nghiệm cho học sinh các trường tiểu học thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai

Phan Thị Ngọc Nhạn*, Nguyễn Thành Nhân**

*GV Trường Tiểu học Lê Hồng Phong- TP Pleiku- Tỉnh Gia Lai

**PGS.TS. Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

Received: 22/11/2022; Accepted: 29/11/2022; Published:10/12/2022

Abstract: *In the General Education Program 2018, besides the subjects, there is also a compulsory educational activity called Experiential Activities, Career Orientation (at primary level called Experiential Activities). Current reality shows that experiential activities at the primary level are being carried out quite richly and diversely in many different forms. However, the implementation of experiential activities for students encounters many difficulties in terms of plans, programs, methods, funding and especially time. Based on the current situation research, the article is Proposing some measures to manage experiential activities for elementary school students in Pleiku city, Gia Lai province.*

Keywords: *Management, Experiential Activities, primary schools, Pleiku city.*

1. Đặt vấn đề

Trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018, bên cạnh các môn học, còn có hoạt động giáo dục bắt buộc là hoạt động trải nghiệm (HĐTN), hướng nghiệp (ở cấp tiểu học được gọi là HĐTN). Thực tế hiện nay cho thấy, HĐTN ở bậc tiểu học đang được diễn ra khá phong phú và đa dạng dưới nhiều hình thức khác nhau. Tuy nhiên, việc thực hiện các HĐTN cho học sinh (HS) gặp không ít những khó khăn về kế hoạch, chương trình, phương pháp, kinh phí và đặc biệt là thời gian. Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng, bài viết đề xuất một số biện pháp quản lý HĐTN cho HS các trường tiểu học (TTH) thành phố (Tp) Pleiku, tỉnh Gia Lai.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm quản lý HĐTN cho HS các TTH

HĐTN và Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là hoạt động giáo dục do nhà giáo dục định hướng, thiết kế và hướng dẫn thực hiện, tạo cơ hội cho học sinh (HS) tiếp cận thực tế, thể nghiệm các cảm xúc tích cực, khai thác những kinh nghiệm đã có và huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng của các môn học khác nhau để thực hiện những nhiệm vụ được giao hoặc giải quyết những vấn đề của thực tiễn đời sống nhà trường, gia đình, xã hội phù hợp với lứa tuổi; thông qua đó, chuyển hoá những kinh nghiệm đã trải qua thành tri thức mới, kỹ năng mới góp phần phát huy tiềm năng sáng tạo và khả năng thích ứng với cuộc sống, môi trường và nghề nghiệp tương lai. Ở cấp tiểu học, nội dung HĐTN tập trung vào các hoạt động khám phá bản thân, hoạt động rèn luyện bản thân, hoạt động phát triển quan hệ với bạn bè, thầy cô

và người thân trong gia đình. Các hoạt động xã hội và tìm hiểu một số nghề nghiệp gần gũi với HS cũng được tổ chức thực hiện với nội dung, hình thức phù hợp với lứa tuổi [1].

Quản lý HĐTN là quá trình lập kế hoạch tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá việc thực hiện HĐTN trong nhà trường, nhằm hướng tới mục tiêu phát triển năng lực và phẩm chất, hoàn thiện nhân cách cho người học. Như vậy, *quản lý HĐTN cho HS các TTH là quá trình tác động của chủ thể quản lý nhà trường đến tập thể giáo viên (GV), nhân viên, HS và các lực lượng giáo dục khác, để tiến hành tổ chức các HĐTN cho HS theo mục tiêu, nội dung, chương trình quy định, bằng phương pháp, hình thức phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường nhằm đạt được mục tiêu giáo dục.*

Nội dung quản lý HĐTN cho HS các TTH:

- Lập kế hoạch HĐTN, hướng nghiệp.
- Tổ chức bộ máy quản lý và thực hiện HĐTN.
- Tổ chức triển khai hoạt động HĐTN.
- Kiểm tra, đánh giá hoạt động HĐTN.
- Quản lý cơ sở vật chất phục vụ cho HĐTN.
- Phối hợp các lực lượng trong và ngoài trường tổ chức HĐTN.

Để thực hiện tốt hoạt động (HĐ) HĐTN, Hiệu trưởng và người quản lý phải thấy được những tác động, mối quan hệ của các yếu tố ảnh hưởng như: trình độ năng lực của cán bộ quản lý (CBQL), GV, HS trong nhà trường, sự phối kết hợp giữa các tổ chức trong và ngoài nhà trường, điều kiện kinh tế, văn hóa, sự quan tâm của các cấp...

2.2. Đánh giá chung về thực trạng quản lý HĐTN

cho HS các TTH Tp Pleiku, tỉnh Gia Lai

Thành phố Pleiku là đô thị phía Bắc Tây Nguyên, nằm trên trục giao thông giữa quốc lộ 14, quốc lộ 19 nối thông suốt cả nước, gần ngã ba Đông Dương, nằm trên cung đường Hồ Chí Minh và trong vùng tam giác tăng trưởng các tỉnh lân cận, cũng như các quốc gia láng giềng như Campuchia, Lào. Thành phố có 14 phường và 9 xã. Hệ thống giao thông, lưới điện quốc gia, thông tin liên lạc đã thông suốt từ thành phố đến 23 xã, phường.

Trong những năm qua, cùng quá trình phát triển kinh tế - xã hội, tỉnh Gia Lai nói chung và thành phố Pleiku nói riêng đã tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và các điều kiện khác cho phát triển giáo dục, quan tâm nâng cao chất lượng đội ngũ CBQL, GV trong nhà trường. Việc đổi mới chương trình, thay Sách giáo khoa lớp 1, 2 được triển khai theo hướng chủ động, đúng tiến độ, đồng thời chuẩn bị các điều kiện để triển khai Chương trình đối với lớp 3, đảm bảo cung ứng sách kịp thời cho 100% nhà trường. Chất lượng giáo dục tiếp tục được duy trì với tỷ lệ HS Hoàn thành chương trình Tiểu học đạt 99,8%. Bên cạnh đó, công tác huy động các nguồn lực xã hội đầu tư cho giáo dục được quan tâm thực hiện, trong năm học 2021 - 2022, nhiều phòng học, phòng làm việc, phòng chức năng, khu hiệu bộ, bếp ăn bán trú, nhà đa chức năng ở các TTH được xây dựng mới.

Trên cơ sở kết quả khảo sát bằng các phiếu lý ý kiến 155 CBQL và GV, 250 HS của 04 TTH trên địa bàn thành phố Pleiku (TTH Lê Hồng Phong, TTH Ngô Mây, TTH Nguyễn Đức Cảnh, TTH Lê Quý Đôn), chúng tôi rút ra một số kết luận về thực trạng quản lý HĐTN cho HS các TTH trên địa bàn Tp như sau:

*** Ưu điểm**

- Một bộ phận CBQL, GV và HS có nhận thức đúng đắn về vai trò, ý nghĩa của HĐTN trong việc hình thành cho HS thói quen tích cực trong cuộc sống hằng ngày, chăm chỉ lao động; thực hiện trách nhiệm của người học sinh ở nhà, ở trường và địa phương; biết tự đánh giá và tự điều chỉnh bản thân; hình thành những hành vi giao tiếp, ứng xử có văn hoá; có ý thức hợp tác nhóm và hình thành được năng lực giải quyết vấn đề.

- Nội dung tổ chức HĐTN tại các TTH Tp Pleiku, tỉnh Gia Lai được đánh giá khá phong phú, phù hợp với điều kiện cụ thể của từng trường, đáp ứng nhu cầu, tâm lý HS, đề cao mục đích giáo dục truyền thống lịch sử, văn hóa các dân tộc tỉnh Gia Lai.

- Trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ

GV cơ bản đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ dạy học, giáo dục, trong đó có tổ chức HĐTN.

- Tranh thủ được sự quan tâm, tạo điều kiện, chỉ đạo sát sao của chính quyền địa phương, của Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo, của Ủy ban nhân dân và phụ huynh đến HĐ giáo dục nói chung và HĐTN nói riêng.

- Cơ sở vật chất, thiết bị về cơ bản đáp ứng việc tổ chức HĐTN.

*** Hạn chế**

- Nhận thức của CBQL, GV, HS và các lực lượng giáo dục khác trong và ngoài nhà trường chưa đồng bộ về vị trí của HĐTN trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

- Phần lớn GV chưa được tập huấn về tổ chức HĐTN (theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS).

- Các TTH còn chú trọng vào những hình thức dễ tổ chức, dễ triển khai cho GV và HS, ít tốn kém kinh phí. Các phương thức tổ chức HĐTN như Khám phá; Thử nghiệm, tương tác; Cống hiến ít được quan tâm. Vì thế, HS chưa được trải nghiệm thường xuyên, chưa có điều kiện phát triển những khả năng của mình, hiệu quả HĐTN còn ở một mức độ nhất định.

- GV chưa lựa chọn linh hoạt, sáng tạo các phương pháp giáo dục có ưu thế trong việc phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của HS như phương pháp nêu gương; phương pháp giáo dục bằng tập thể; phương pháp thuyết phục; phương pháp tranh luận; phương pháp luyện tập; phương pháp khích lệ, động viên; phương pháp tạo sản phẩm...

- Công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch HĐTN trong nhà trường cũng chưa được chú trọng, chưa thực hiện thường xuyên,...

- Nguồn lực phục vụ cho HĐTN còn hạn chế, một số TTH chưa huy động được các nguồn lực từ cha mẹ HS và các tổ chức xã hội. Kinh phí còn ít nên việc khen thưởng còn chưa kịp thời.

- Một số TTH cơ sở vật chất, trang thiết bị để tổ chức HĐTN còn thiếu thốn, nhất là ở địa bàn nông thôn đã ảnh hưởng không nhỏ đến hiệu quả của việc tổ chức HĐ giáo dục này.

2.3. Một số khuyến nghị nâng cao hiệu quả quản lý HĐTN cho HS các TTH Tp Pleiku, tỉnh Gia Lai

2.3.1. Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo Tp Pleiku

- Thường xuyên cập nhật các văn bản có nội dung liên quan đến HĐTN, triển khai kịp thời tới các TTH trên địa bàn Tp.

- Xây dựng kế hoạch, chỉ đạo, thực hiện HĐTN cụ thể, rõ ràng và triển khai trước khi vào năm học mới.

- Xây dựng đội ngũ cốt cán cấp Tp để giám sát, tư vấn các TTH về việc thực hiện HĐTN.

- Thường xuyên tổ chức các buổi hội thảo, tập huấn nhằm nâng cao năng lực quản lý, nâng cao kiến thức, kỹ năng tổ chức HĐTN cho CBQL, GV, Tổng phụ trách Đội các TTH.

- Tổ chức các buổi tham quan, học tập, chia sẻ kinh nghiệm; các chuyên đề mẫu về thực hiện HĐTN để các TTH cùng rút kinh nghiệm và học tập lẫn nhau.

- Đưa kết quả của việc thực hiện các HĐTN vào kế hoạch kiểm tra đánh giá các nhà trường và vào tiêu chí thi đua. Kịp thời khen thưởng các tập thể và cá nhân thực hiện tốt các HĐ này.

- Tham mưu cho Ủy ban nhân dân Tp tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, đảm bảo điều kiện tổ chức HĐTN cho các TTH.

2.3.2. Đối với các TTH Tp Pleiku, tỉnh Gia Lai

* Đối với cán bộ quản lý

- Hiệu trưởng phải chủ động, tích cực cập nhật thông tin, các văn bản chỉ đạo của cấp trên trong việc thực hiện chương trình.

- Xây dựng kế hoạch HĐTN cho HS đúng quy định, phù hợp với điều kiện thực tiễn của nhà trường và có tính khả thi nhằm định hướng tốt cho việc thực hiện, tạo tính chủ động trong sắp xếp, sử dụng nguồn lực, phối hợp triển khai và đánh giá việc thực hiện HĐTN cho HS.

- Chú trọng đến công tác bồi dưỡng nhận thức, năng lực cho GV về tổ chức HĐTN. Cần đánh giá chính xác đội ngũ, phân công đúng người đúng việc nhằm đạt hiệu quả khi tổ chức các HĐTN.

- Thường xuyên kiểm tra việc thực hiện kế hoạch, nội dung, phương thức tổ chức, đặc biệt ở loại hình HĐ giáo dục theo chủ đề ở các lớp để thu thập thông tin minh chứng cụ thể, đánh giá đúng ưu điểm, hạn chế trong việc thực hiện kế hoạch HĐTN của đội ngũ. Qua đó kịp thời khen thưởng, phát huy các thành tích, hỗ trợ, tư vấn, uốn nắn kịp thời những sai lệch để đảm bảo các HĐ được thực hiện đúng hướng và có chất lượng.

- Có các giải pháp đầu tư về cơ sở vật chất, khai thác, sử dụng có hiệu quả các nguồn lực vật chất của nhà trường và địa phương phục vụ tốt cho các HĐTN.

- Xây dựng mối quan hệ tích cực để tạo được sự đồng thuận, ủng hộ tin tưởng của cộng đồng xã hội và cha mẹ HS với các HĐ của nhà trường, trong đó có HĐTN.

- Cần có chế độ động viên, khen thưởng kịp thời đối với cá nhân và tổ chức đoàn thể trong nhà trường

thực hiện tốt các HĐTN.

* Đối với GV

- Cần nhận thức đúng vai trò, tầm quan trọng, ý nghĩa của các HĐTN trong việc phát triển toàn diện cho HS, cũng như góp phần đổi mới giáo dục hiện nay.

- Có ý thức bồi dưỡng và tự bồi dưỡng để nâng cao nhận thức, năng lực tổ chức các HĐTN.

- Đa dạng hoá các hình thức HĐTN phù hợp trình độ HS tiểu học như: HĐ câu lạc bộ, tổ chức trò chơi, tổ chức diễn đàn, sân khấu tương tác, tham quan dã ngoại, tổ chức các hội thi, cuộc thi, tổ chức sự kiện, HĐ giao lưu, HĐ chiến dịch, HĐ nhân đạo;.. nhằm tạo hứng thú, sự say mê trong HĐ cho HS

- Phối hợp chặt chẽ với các cá nhân, tổ chức khác trong nhà trường, cũng như cha mẹ HS và các lực lượng xã hội nhằm phát huy sức mạnh tập thể, tăng cường các điều kiện cần thiết để tổ chức các HĐTN thuận lợi và hiệu quả.

3. Kết luận

Quản lý HĐTN cho HS các TTH thực chất là quản lý mục tiêu, nội dung, chương trình, phương thức tổ chức, kiểm tra đánh giá kết quả HĐTN, đồng thời phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình tổ chức thực hiện và quản lý HĐTN ở các TTH Tp Pleiku, tỉnh Gia Lai. Quá trình tác động đó được chủ thể quản lý nhà trường, đứng đầu là Hiệu trưởng thực hiện với các chức năng: Lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch tổ chức HĐTN cho HS thông qua một loạt các công việc cụ thể, hướng tới mục tiêu hoàn thiện nhân cách cho người học. Chính vì vậy, các biện pháp cần được triển khai đồng bộ, hợp lý nhằm nâng cao hiệu quả hiệu quả quản lý HĐTN cho HS các TTH Tp Pleiku, tỉnh Gia Lai, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông - HĐ trải nghiệm và HĐ trải nghiệm, hướng nghiệp (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)*, Hà Nội.

2. Hoàng Thị Ngọc (2019), Thực trạng và một số biện pháp nâng cao hiệu quả tổ chức HĐTN ở TTH trên địa bàn Tp Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, *Tạp chí Giáo dục*, Số đặc biệt Kỳ 3 tháng 5/2019, tr 37 - 42.

3. Lê Tiến Sĩ (2019), Thực trạng quản lý HĐTN theo định hướng phát triển năng lực HS ở các trường trung học cơ sở quận Thủ Đức, thành phố Hồ Chí Minh, *Tạp chí Giáo dục*, Số đặc biệt tháng 7/2019, tr 53 - 60